

2020 m. kovo 19 d. Nr. 20-048IR

Lietuvos Respublikos Vyriausybei
Lietuvos Respublikos Seimui

Kopija:

Lietuvos Respublikos Prezidentui p. Gitanui Nausėdai

Lietuvos Respublikos finansų ministerijai

Lietuvos Respublikos kultūros ministerijai

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai

DĖL NEIGIAMŲ COVID-19 PADARINIŲ TELEVIZIJOS SEKTORIUI IR SPRENDIMO BŪDŲ

Lietuvos verslo konfederacija¹ (toliau – LVK), didžiausia paslaugų, prekybos ir aukštųjų technologijų sektorių įmones vienijanti verslo organizacija Lietuvoje, tarp kurios atstovaujamų sričių yra ir televizijos sektorius, reaguodama į kasdien didėjančią COVID-19 viruso plitimą, palaiko valstybės veiksmus, skirtus suvaldyti šią situaciją. Šiuo raštu norime atkreipti dėmesį į pandemijos kontekste **Lietuvoje susidariusią kritinę situaciją televizijos sektoriuje bei pasiūlyti galimus sprendimo būdus jos suvaldymui.**

Norime atkreipti dėmesį, jog **100 proc. televizijos sektoriaus pajamų sudaro reklamos pajamos.** Tad šis sektorius yra ypač jautrus valstybėje paskelbto karantino režimo bei ekonominių svyravimų paveiktų reklamos užsakovų elgesiui, taip pat karantino laikotarpiu planuotų renginių transliacijų atšaukimui. Pirminiais duomenimis, jau atšaukta apie 50 proc. planuotos reklamos užsakymų. Prognozuojama, kad artimiausiomis savaitėmis šis procesas tik stiprės ir **atšauktų televizijos reklamos užsakymų dalis galiausiai sieks net 70 proc. Bendras reklamos rinkos susitraukimas** (vertinant reklamą spaudoje, radijo, televizijos bei interneto žiniasklaidos priemonėse) **gali siekti net 60 mln. EUR per metus.**

Tačiau pajamoms mažėjant televizijos negali mažinti sąnaudų, kadangi sąnaudų mažinimas reikštų transliacijų trumpinimą. Žmonėms esant karantino režime televizijos programos, ypač žinios, jiems yra itin svarbios. Be to, ekstremalios situacijos laikotarpiu šios sąnaudos gali net išaugti. Siekiant užtikrinti programų, ypač žinių, nenutraukiamumą televizijos turi išlaikyti

¹ LVK veikla yra pagrįsta asociacijos laisvės principo pagrindu, kuris yra fundamentalus teisės principas, įtvirtintas tarptautiniuose teisės aktuose (Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos 11 str., Tarptautinio pilietinių ir politinių teisių pakto 22 str. ir kt.), taip pat nacionaliniuose teisės aktuose (LR Konstitucijos 35 str., LR Asociacijų įstatyme). Pagrindinis asociacijos kaip susivienijimo tikslas yra atstovauti verslo bendruomenės interesams, todėl LVK savo veikla siekia kurti palankią aplinką verslui, skatinti rinkos ekonomikos sistemos plėtrą ir kt., o šie tikslai įgyvendinami per socialinį dialogą su institucijomis. Būtent šis Asociacijos veiklos tikslų įgyvendinimo procesas, viešai išreiškiant savo pozicijas, remiantis LR Konstitucijos 25 straipsniu, kuris numato, kad „Žmogus turi teisę turėti savo įsitikinimus ir juos laisvai reikšti. Žmogui neturi būti kliudoma ieškoti, gauti ir skleisti informaciją bei idėjas“, yra Asociacijos kaip demokratinės visuomenės išraiškos ženklas. Dėl šios priežasties Asociacijos teikiama nuomonė laikytina verslo bendruomenės saviraiškos būdu.

pakankamą darbuotojų skaičių, kurie galėtų vienas kitą pavaduoti. Tad susidaro paradoksali situacija. Laikotarpiu, kai dėl gyventojų leidžiamo laiko namuose televizijos programų žiūrimumas auga, o kokybiškas ir operatyvus visuomenės informavimas yra vienas iš pagrindinių prioritetų, televizijos sektoriaus dalyviai netenka didžiosios dalies savo pajamų. **Šis radikalus pajamų kritimas kelia realią grėsmę televizijos kanalų veiklos tęstinumui – tolesniam kokybiško turinio teikimui, visuomenės informavimui bei televizijos darbuotojų darbo vietoms.**

Atsižvelgiant į šias aplinkybes, šiam sektoriui yra būtinas valstybės palaikymas, bent iš dalies kompensuojant netenkamas reklamos pajamas. **Galimi valstybės paramos būdai:**

- Ne mažiau kaip 4 mėnesių laikotarpiui atidėti mokesčių mokėjimą (GPM, Socialinio draudimo, PVM, pelno ir kitų);
- Suteikti valstybės subsidiją darbo užmokesčiui;
- Suteikti supaprastintą, greitą finansavimo galimybę su valstybės garantijomis (banko paskola, kredito linija);
- Supaprastinti viešuosius pirkimus informacijos sklaidai apie valstybės institucijų naujienas;
- Padidinti valstybės užsakomos socialinės reklamos kieki;
- Nukreipti valstybės užsakomos komunikacijos biudžetus iš tarptautinių medija kanalų (Google, Facebook, Youtube) į lietuviškus;
- Įkurti fondą ar įpareigoti jau esamą instituciją, kuri supaprastintomis sąlygomis administruotų televizijai ir kitoms žiniasklaidos bendrovėms skirtas pagalbos lėšas.

Kartu svarbu paminėti, jog reikšmingą televizijos sektoriaus išlaidų dalį sudaro įmokos Susisiekimo ministerijos valdomai AB „Lietuvos radijo ir televizijos centras“ už TV programų signalo siuntimą bei įrangos talpinimą. **Laikina valstybės subsidija, siūstuvų infrastruktūros ir nuomos kaštams padengti turėtų teigiamą įtaką televizijos sektoriaus finansinei būklei.**

Atsižvelgiant į rašte aptartos situacijos rimtumą, prašome neatidėliojant apsvarstyti šiuos LVK pasiūlymus ir priimti sprendimus televizijos sektoriui iškilusioms finansinėms problemoms spręsti. LVK yra pasirengusi aktyviai įsitraukti į šio klausimo svarstymą.

Pagarbiai

Prezidentas

Valdas Sutkus

Originalas nebus siunčiamas

Ineta Rizgelė, el.p.: ineta@lvk.lt, tel. 8 5 212 1111